

Wirusowe zapalenie wątroby (WZW)

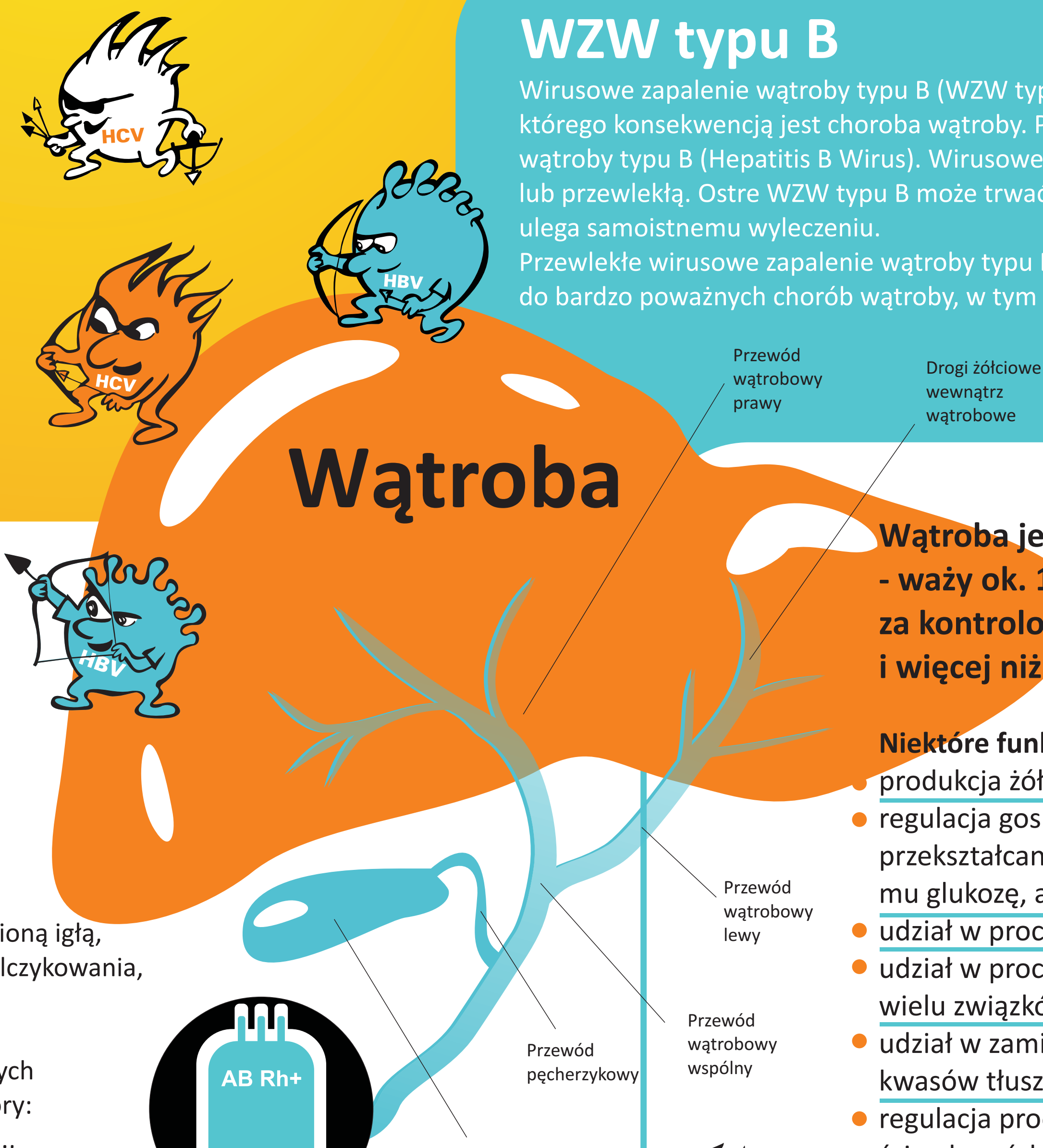
Wirusowe zapalenie wątroby (łac. Hepatitis) to choroba wątroby wywołana zakażeniem wirusowym. Wirusowe zapalenie wątroby jest chorobą zakaźną, w wyniku której dochodzi do uszkodzenia wątroby, spowodowanego przez wirusy hepatotropowe HAV, HBV, HCV, HDV, HEV, HGV. Wirusy HAV i HEV wywołują zapalenie wątroby tylko w formie ostrej, natomiast zakażenie HBV, HCV, HDV, HGV może mieć formę zarówno ostrej jak i przewlekłą.

WZW typu B

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZW typu B) to zagrażające życiu zakażenie wirusowe, którego konsekwencją jest choroba wątroby. Przyczyną choroby jest HBV - wirus zapalenia wątroby typu B (Hepatitis B Virus). Wirusowe zapalenie wątroby może mieć formę ostrą lub przewlekłą. Ostre WZW typu B może trwać od kilku tygodni do kilku miesięcy i najczęściej ulega samoistnemu wyleczeniu.

Przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B może natomiast trwać całe życie i prowadzić do bardzo poważnych chorób wątroby, w tym także raka wątroby.

Wątroba jest największym organem człowieka - waży ok. 1,5 kg. To ona jest odpowiedzialna za kontrolowanie około 500 procesów chemicznych i więcej niż 5 000 funkcji życiowych.

Niektóre funkcje wątroby:

- produkcja żółci niezbędnej w procesach trawienia i wchłaniania,
- regulacja gospodarki węglowodanowej - stężenia glukozy we krwi, przekształcanie węglowodanów w łatwo przyswajalną dla organizmu glukozę, a jej nadmiar w glikogen lub w tłuszcze,
- udział w procesach syntezy enzymów, hormonów, białek, itd.,
- udział w procesach biotransformacji - degradacji i detoksykacji wielu związków (np. alkoholu),
- udział w zamianie cukrów i białek na tłuszcze oraz spalaniu kwasów tłuszczowych,
- regulacja produkcji cholesterolu, który jest m. in. składnikiem ścian komórkowych oraz określonych hormonów,
- magazynowanie różnych składników takich jak glikogen, tłuszcze, węglowodany, białka, witaminy (A, D, B9, B12) a także żelazo.

Główne funkcje wątroby:

- DETOKSYKACYJNA
- ZAPASOWA
- METABOLICZNA
- MAGAZYNUJĄCA

Wirus HBV

Zakażeniu HBV ulec może każdy, kto nie został przeciw niemu skutecznie zaszczepiony. Przeniesienie HBV jest możliwe przez krew oraz inne płyny ustrojowe.

Do zakażeń najczęściej dochodzi podczas:

- zabiegów medycznych, w wyniku ukucia niewyjałowioną igłą,
- zabiegów upiększających np. manicure, pedicure, kolczykowania,
- podczas wykonywania tatuażu,
- niezabezpieczonych kontaktów seksualnych,
- używania przedmiotów codziennego użytku należących do osoby zakażonej, mogących naruszyć ciągłość skóry: szczoteczki do zębów, maszynki do golenia, cążek itp.,
- z zakażonej matki na dziecko w czasie ciąży, w trakcie porodu i w okresie karmienia.

HBV nie ma w kale, moczu, łzach, ślinie i pocie. Do zakażenia HBV może dojść nawet w przypadku obecności wirusa w niewidocznej dla ludzkiego oka ilości krwi.

Wirusowemu zapaleniu wątroby typu B można zapobiec dzięki szczepionce, która jest skuteczna, jeśli wcześniej nie doszło do kontaktu z wirusem. U osób już zakażonych, rozwojowi choroby może zapobiec odpowiednio dobrane leczenie.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B często nazywane jest „cichą chorobą”, gdyż może przez wiele lat nie dawać żadnych objawów. Często to przypadek powoduje rozpoznanie choroby.

Najczęstszymi objawami zakażenia HBV są:

- bóle kostno-stawowo-mięśniowe,
- uczucie zmęczenia,
- niespecyficzne dolegliwości w nadbrzuszu,
- gorączka,
- dolegliwości ze strony przewodu pokarmowego np. utrata apetytu, uczucie pełności żołądka, odbijanie,
- nudności.

Potwierdzenie zakażenia wymaga wykonania badania przesiewowego w kierunku obecności we krwi (surowicy) antygenu HBs (HBsAg). Dodatni wynik wymaga skierowania pacjenta do dalszej opieki specjalistycznej.

WZW typu C

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW C) jest chorobą zakaźną wywołaną przez HCV - wirus zapalenia wątroby typu C (Hepatitis C Virus), który wywołuje jej stan zapalny oraz uszkodzenie. Choroba rozwija się podstępnie, nie dając charakterystycznych objawów. Nie leczona ujawnia się zwykle po wielu latach, prowadząc do marskości wątroby.

Wirus HCV

Wirus HCV najczęściej przenoszony jest przez krew. Do zakażeń najczęściej dochodzi podczas:

- zabiegów medycznych, takich jak: usuwanie znamion, zastrzyki, pobieranie krwi, zabiegi dentystyczne,
- dożylnego przyjmowania narkotyków,
- zabiegów upiększających, w trakcie których może dojść do kontaktu z krwią, takich jak: manicure, pedicure, wykonywanie tatuażu, kolczykowanie,
- drobnych zabiegów medycznych, np.: usuwanie znamion, wstrzyknięć, pobierania krwi,
- zabiegów stomatologicznych.

Ryzyko zakażenia z matki na dziecko jest niewielkie – nie przekracza kilku procent.

Osoby szczególnie narażone na zakażenie HCV to:

- leczeni krwią lub preparatami krwiopochodnymi przed 1993 r.,
- kilkakrotnie hospitalizowani,
- osoby poddane zabiegom chirurgicznym, częstym badaniom krwi,
- dawcy i biorcy narządów,
- hemodializowani,
- aktywne i byłe osoby uzależnione od środków psychoaktywnych,
- osadzeni w zakładach karnych,
- dzieci matek zakażonych HCV.

HCV nie przenosi się poprzez:

- _____ kichanie i kaszel,
- _____ trzymanie się za ręce,
- _____ całowanie się,
- _____ używanie tej samej toalety, wanny, prysznicy,
- _____ spożywanie żywności przygotowanej przez osobę zakażoną HCV,
- _____ przytulanie się,
- _____ pływanie w tym samym zbiorniku wodnym,
- _____ zabawę z dziećmi, sport.

Zakażenie HCV często ma bezobjawowy przebieg, może powodować ostre i przewlekłe zapalenie wątroby.

Skutki zakażenia HCV mogą być bardzo poważne:

- w 80 proc. przypadków dochodzi do przewlekłego zapalenia wątroby,
- w 10-20 proc. przypadków dochodzi do marskości wątroby,
- w 1-5 proc. przypadków rozwija się pierwotny rak wątroby.

